

SOMNAMBULISM, såmnammbulifism, m. 3. Sömnvandring.

SOMRAS, se *Sommar*.

SOMT, såmmt, a. n. oböjl. (af det gamla *Sumr*, *Sum*, *Sumt*) Något, åtskilligt, visst, en del. *S. folk*. *S. dugligt*, *s. odugligt*. *I s.*, i somliga saker, punkter, omständigheter.

SON, så'n, m. 3. pl. *söner*. 1) Person af mankön, med afseende på släktskapsförhållandet till dess föräldrar, eller till den ene af dem. *Åkta*, *naturlig*, *äldre*, *yngre*, *adopterad*, *enda s. Herr och fru N. med s. Far och s. Mor och s. Han är s. af presidenten N.* (Bibl.) *Guds s.*, *Menniskones s.*, vår Frälsare. (Poet.) *Mars' söner*, krigarne. *Apollos söner*, skalderna. — Bildar en mängd sammansättningar, såsom: Styfson, Svärson, Fosterson, Gudson, Konunga-, Bond-, Borgareson, m. fl. — 2) Uttryck af tillgifvenhet, ömhet, hvarmed personer af stadgad ålder och förnadsvärd karakter stundom tilltala unga män, ehuru desse icke äro deras verkliga söner. *Min s., sade den gode gubben till mig, lyd mitt råd.* — 3) (1 poeti och högre stil) Manlig ättling af en viss släkt; äfv. man, som är född och bor uti ett land. *Frankrikes konungar, den helige Ludvigs söner. Sveriges söner.*

SONAT, -ät, m. 3. (ital. *Sonata*) Större tonstycke, vanligen för ett enda instrument, och bestående af flera satsar med olika karakter och tempo.

SOND, sånngd, m. 3. (fr. *Sonde*) Kirurgiskt instrument, hvarmed någon inre del af människokroppen undersökes.

SONDERA, sånggdä, v. a. 1. 1) Med sond undersöka. — 2) (fig.) Utforska, söka att utrona, känna sig före.

SONDOTTER, så'ndå'tt'r, m. 2. pl. — *döttrar*. Dotter af någon till någon viss ifrågavarande person. *Hon är min, din, hans, hennes s. S. af grefve N. S-s son, dotter.*

SONHUSTRU, f. 3. pl. — *hustrur*. Hustru åt sonen af någon viss ifrågavarande person. *Min, din, hans, hennes s.*

SONIKA, sönicka, adv. 1) Säges om ett kort, som i rätten tud lägges i faraospelet. — 2) (fam.) *S. solo*, alldeles ensam. *Helt s.*, utan vidare omständigheter.

SONKE, sånngke, m. sing. Örtslägtet *Sonchus*.

SONLIG, sånligg, a. 2. Som tillhör, tillkommer en son; som kan fordras af en son; som en son vederbör. *S. ömhet, kärlek, tillgifvenhet.*

SONLYCKA, f. 1. (fam.) Det sista af innehålltet i en butelj, flaska o. s. v., då det vid drickning hället i ett glas. Blir glaset deraf ej fullt, kallas det *Dotterlycka*.

SONETT, sånnå'tt, m. 3. (ital. *Sonetto*) Smärre lyrisk dikt, bestående af fjorton lika långa verser, indelade i två fyrradiga och två treradiga strofer, med qvinliga rim. [Sonett.]

SONOMETER, sonåm't'r, m. 2. pl. — *metrar*. Verktyg att mäta förhållandet emellan harmoniska intervaller.

SONOR, sonór, a. 2. (lat. *Sonorus*) Välljudande, klingande.

SONSON, så'nså'n, m. 3. pl. — *söner*. Person af mankön, född af sonen till någon viss ifrågavarande person. *Min, din, hans, hennes s. S-s son ell. dotter.*

SOPA, v. a. 1. Rengöra med qvast, viska eller sopa. *S. ett rum, ett golf. S. ugnen.* (Fig. fam.) *S. rent för sin egen dörr*, sköta en-

dast sina egna angelägenheter; äfv. söka att undvika alla misstankar i afseende på sig sjelf. Se *Qvast*. *S. åf*, se *Afsopa*. *S. bört*, *åndan*, se *Bortsopa*. *S. ihöp*, samla genom sopning. *S. út*, se *Utsopa*. — *Sopande*, n. 4.

SOPA, f. 1. Viska till sopning.

SOPARE, m. 3. -ERSKA, f. 1. En, som sopar.

SOPHISM, **SOPHIST**, m. fl., se *Sofism*, &c.

SOPHÖG, m. 2. Hög af sopor.

SOPLÄR, m. 2. Lär, dit sopor kastas.

SOPNING, f. 2. Förrättningen, då man sopar.

SOPOR, f. 1. pl. Skräp, dam, som blifvit hopsopadt, eller som ostädar ett golf.

SOPP, se *Supp*.

SOPPA, f. 1. 1) Supamat, kokad på kött (Kötsoppa, Buljong) eller med frukt (Fruktsoppa, Vattsoppa); äfv. benämning på åtskilliga andra slag af supamat, såsom Hafresoppa, Ölsoppa, m. fl. (se vidare dessa ord). *Koka s.*, (Fam.) *Koka s. på en spit*, tala eller skriva vidt och bredt öfver ett ämne af ringa betydhet. (Ordspr.) *Ju flera kockar, dess sämre s.*, ell. *Många kockar göra dålig s.*, en sak, ett företag bortskämmas ofta, om flera deri deltaga. — 2) (tekn.) Vatten, hvarti något kokas, t. ex. Färgsopa. — 3) (fig. fam.) Röra, mischmasch. — *Ss. Sopp-älskare*.

SOPPFAT, n. 3. Fat, hvarti soppa uppslås eller blifvit uppslagen.

SOPPHUS, n. 3. Hus, der soppa kokas för fattiga.

SOPPMAT, m. sing. Mat, bestående af något slags soppa.

SOPPSIL, m. 2. Sil, hvarmed soppa afsilas.

SOPPSKED, f. 2. Se *Matsked*.

SOPPSKÅL, f. 2. Skål, hvarti soppa uppslås och serveras till spising.

SOPPSLEF, f. 2. pl. — *slefvar*. Slef, hvarmed soppa uppöses ur kokpinnan eller, vid spising, ihålles ur soppskålen.

SOPPTALLRIK, m. 2. Tallrik med soppa.

SOPQVAST, m. 2. Qvast till sopning.

SOPRAN, -ån, m. 3. (ital. *Soprano*) Högsta sångstämman, som blott sjunges af gossar, fruntimmer eller kastrater. Kallas äfv. Diskant.

SOPSKYFFEL, m. 2. pl. — *skufflar*. Skyffel af jern ell. bleck, hvaruti sopor upphämtas.

SOPVRÅ, f. 2. Vrå, dit sopor hopsopas eller der sådana isynnerhet samla sig.

SOPÅKARE, m. 3. En, som i kärra bortför soporna ur husen i en stad.

SORBET, så'rrbätt, m. sing. (egentl. *Scherbet* ell. *Tscherbet*) Ett slags glassdryck af syltiga fruktsafter eller af grädda med tillsats af mandel, kaffe, chokolad, vanilj, m. m. Är egentligen en turkisk dryck, som tillredes af frukt, socker, limonsaft, rosenvatten och ambra.

SORDIN, sårrdín, m. 3. (ital. *Sordino*) Dämmare på violin eller fortepiano.

SORG, så'rrj, f. 3. 1) Djup bedröfvelse. *Öfverlemna sig åt s-en. Trösta någon i dess s. Det har gjort honom mycken s. Ha s. af sina barn*, genom deras dåliga uppförande. (Fam.) *Sju s-er och åtta bedröfvelser*, se *Bedröfvelse*. (Ordspr.) *S-en för glädjen går*, sorg efterföljes ofta af glädje. *Glädjen för s-en går*, efter glädje kommer ofta sorg. Se äfv. *Borgen*. — 2) a) Djup bedröfvelse och saknad till följe af en persons död. *S-en öfver hans död. Han har fått s. S-ens beklagande. Djup s.*, efter maka, föräldrar eller närmare anhörig. *Lätt s.*, efter